

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

КОМПЛЕКСНИЙ ТРЕНІНГ
«Управління соціальною сферою»
робоча програма

Галузь знань 23 «Соціальна робота»

Спеціальність 232 «Соціальне забезпечення»

Освітній рівень Перший (бакалаврський)

Освітня програма «Управління соціальною сферою»

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

обов'язкова
українська

Завідувач кафедри
соціальної економіки

Галина НАЗАРОВА

Харків
2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри соціальної економіки
Протокол № 1 від 27.08.2021 р.

Розробники:

Сотнікова Ю.В., к.е.н., доцент кафедри соціальної економіки

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми

Навчальний рік	Дата засідання кафедри розробника РП	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація

Перехід до інформаційного суспільства вносить свої зміни в усі сфери життєдіяльності людини. Нині майбутній професіонал має вміти своєчасно, швидко та якісно обробляти великі обсяги інформації, оптимально вибираючи інформаційно-комунікаційні технології, володіти здатністю до професійної мобільності, соціальної активності та здатністю до постійного самовдосконалення, самореалізації, саморозвитку. Вирішення цієї проблеми багато в чому залежить від змісту і методики навчання майбутніх фахівців, це зумовило необхідність модернізації освіти, переосмислення теоретичних підходів і накопиченої практики роботи закладів вищої освіти.

Одним із найбільш перспективних напрямків організації навчального процесу в закладах вищої освіти є використання викладачами інтерактивних педагогічних технологій, які ґрунтуються на інтенсивному підході, мають практичну спрямованість, виховують у майбутніх фахівців спрямованість на самопізнання. Серед інноваційних технологій викладання в вищій школі можна назвати впровадження тренінгових форм навчання в процес навчання здобувачів вищої освіти.

Метою є розвиток у студентів сукупності професійно-орієнтованих комунікативних компетентностей щодо роботи в соціальній сфері, а також у рамках роботи з соціально вразливими верствами населення.

Характеристика

Курс	4
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	4
Форма підсумкового контролю	звіт

Структурно-логічна схема вивчення

Пререквізити	Постреквізити
Психологія Соціальна психологія Етика та культура ділового спілкування Соціологія	Дипломна робота

Компетентності та результати навчання

Компетентності	Результати навчання
СК 15. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій- партнерів з соціальної допомоги для виконання завдань професійної діяльності	РН 4. Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення
СК 10. Здатність до планування та реалізації заходів з надання адресної соціальної допомоги	РН 5. Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій

СК 10. Здатність до планування та реалізації заходів з надання адресної соціальної допомоги	РН 6. Застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту
СК 15. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій- партнерів з соціальної допомоги для виконання завдань професійної діяльності	РН 7. Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення
СК 15. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій- партнерів з соціальної допомоги для виконання завдань професійної діяльності	РН 8. Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення
СК 10. Здатність до планування та реалізації заходів з надання адресної соціальної допомоги	РН 10. Визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення
СК 10. Здатність до планування та реалізації заходів з надання адресної соціальної допомоги	РН 11. Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення
СК 15. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій- партнерів з соціальної допомоги для виконання завдань професійної діяльності	РН 12. Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності
СК 10. Здатність до планування та реалізації заходів з надання адресної соціальної допомоги	РН 13. Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення
СК 15. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій- партнерів з соціальної допомоги для виконання завдань професійної діяльності	РН 14. Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення
СК 15. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій- партнерів з соціальної допомоги для виконання завдань професійної діяльності	РН 15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки
СК 10. Здатність до планування та реалізації заходів з надання адресної соціальної допомоги	РН 18. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги
ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	РН 19. Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців

Структуру комплексного тренінгу "Управління соціальною сферою" наведено в табл. 1.

Таблиця 1

**Структура комплексного тренінгу
"Управління соціальною сферою"**

Мета. Розвиток у студентів сукупності професійно-орієнтованих комунікативних компетентностей щодо роботи в соціальній сфері, а також в рамках роботи з соціально вразливими верствами населення	Змістові блоки	Очікувані результати
	Блок 1. Знайомство	Навчання технологіям знайомства з членами команди
	Блок 2. Види комунікацій. Брама сортування	Узагальнення теоретичних підходів щодо наявних видів і стратегій комунікації
	Блок 3. Рефреймінг	Формування вміння вийти за рамки наявної проблеми та подивитися на неї з іншого боку
	Блок 4. Керована спонтанність	Формування вміння диференціювати людей за каналами сприйняття
	Блок 5. Канали сприйняття	Формування вміння: конструювати бесіду на підставі загальних фраз; формулювати питання для прояснення інформації щодо співбесідника
	Блок 6. Підготовка звіту з тренінгу	Формування вміння побудови стратегії ефективною комунікації на прикладі підприємства, бази практики

Методи навчання та викладання

У тренінгу широко використано методи, спрямовані на стимуляцію взаємодії учасників. Усі вони об'єднуються під назвою "інтерактивні техніки" і забезпечують взаємодію та власну активність учасників під час динамічного навчального процесу.

Робота в малих групах (всі блоки) – використовується з метою активізації роботи студентів при проведенні семінарських і практичних занять. Це так звані групи психологічного комфорту, де кожен учасник відіграє свою особливу роль і певними своїми якостями доповнює інших. Використання цієї технології дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування.

Мозкові атаки (всі блоки) – це метод розв'язання невідкладних завдань за дуже обмежений час. Сутність його полягає в тому, щоб висловити як найбільшу кількість ідей за невеликий проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Кейс-метод (всі блоки) дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських ат інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації (блок 6) – виступи перед аудиторією – використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації нових товарів і послуг.

Рольові ігри (всі блоки) – форма активізації студентів, за якої вони задіяні в процесі розв’язання певної виробничої ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

Порядок оцінювання результатів навчання

Підсумкове оцінювання роботи студентів під час тренінгу здійснюється тренером індивідуально у формі заліку за 100-бальною системою, що потім трансформується згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів університету в систему оцінювання за шкалою ECTS.

У ході тренінгу викладачем оцінюється індивідуальна та командна робота студентів.

Об'єктами підсумкового оцінювання роботи студентів під час тренінгу є:

індивідуальна особиста участь кожного студента в усіх змістових блоках тренінгу;

звіт за результатами участі у тренінгу, підготовлений групами відповідно вимогам до

його структури, змісту та повноти;

презентація звіту за результатами участі в тренінгу.

Критерії оцінювання роботи студентів під час тренінгу наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Критерії оцінювання роботи студентів

Критерій	Максимальна кількість балів	Коментар
<i>Індивідуальна активність студента під час тренінгу</i>	15	<i>Активна участь у всіх етапах тренінгу. Формулювання важливих для з'ясування сутності запитань. Пошук відповідей на проблемні запитання. Сприяння командній роботі</i>
<i>Індивідуальна особиста участь студента у всіх блоках тренінгу</i>	20	<i>20 балів – за умов присутності на всіх блоках тренінгу. 15 балів – за умов присутності на трьох блоках тренінгу. 10 балів – за умов присутності на двох блоках тренінгу. 5 балів – за умов присутності на одному блоці тренінгу</i>
<i>Звіт за результатами участі у тренінгу</i>	50	<i>Повнота звіту згідно зі структурою. Правильність розрахунків. Структурованість інформації. Наявність адекватних висновків</i>
<i>Презентація звіту за результатами участі</i>	15	<i>Структурованість презентації. Яскравість презентації. Дотримання відведеного на презентацію</i>

<i>у тренінгу</i>		<i>часу.</i>
<i>РАЗОМ</i>		<i>Чіткі та лаконічні відповіді на запитання</i>
		<i>100</i>

Підсумкова оцінка з комплексного тренінгу згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів університету в систему оцінювання за шкалою ECTS конвертується в підсумкову оцінку за шкалою ECTS (табл. 3). Сумарний результат у балах складає: «60 і більше балів – зараховано», «59 і менше балів – не зараховано» та заноситься у залікову «Відомість обліку успішності».

Таблиця 3

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано

Рекомендована література

Основна

1. Березовська Л.І. Комунікативно-мовленнєва компетентність як складник процесу професійної підготовки майбутніх соціальних працівників / Л.І. Березовська // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2019. – №1 (126). – С. 37-43.

2. Коваленко В.В., Марценюк Д.В. Комунікативна компетентність як складова професійної компетентності соціального працівника / В.В. Коваленко, Д.В. Марценюк // Young scientist. – 2020. – № 4. – С. 75-77.

3. Маляр О. Соціально-психологічний тренінг формування дитячо-батьківських стосунків та емоційної взаємодії вчителя з дитиною у контексті роботи соціального працівника / О. Маляр // Social Work and Education. – 2019. – №3. – С. 259-268.

4. Олійник К.С. Характеристика комунікативної компетентності майбутніх соціальних працівників як невід'ємного складника професіоналізму / К.С. Олійник // Інноваційна педагогіка. – 2019. – № 18. – С. 50-54.

Додаткова

5. Бацунов С. Н. Современные детерминанты развития soft skills / С. Н. Бацунов, И. И. Дереча, И. М. Кунгурова, Е. В. Слизкова // Концепт. –2018. – № 4. – С. 198– 207.

6. Бутиліна В.О., Радченко Н.Р. Розвиток soft skills як чинник підвищення ефективності діяльності соціальних працівників / В.О. Бутиліна, Н.Р. Радченко // СОЦІОПРОСТІР. – 2020. – №9. – С. 48-53.

7. Навички для успішної кар'єри [курс для здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти]. – Київ: Розвиток КСВ, 2020. – 300 с.

Інформаційні ресурси

8. Бикулова О. А. Что такое hard skills и soft skills? В чем разница? [Электронный ресурс]. / О. А. Бикулова. – Режим доступа : <http://www.profkonsultant.ru/poleznoe/14-2010-02-03-12-02-34/395--hard-soft-skills>.

9. Жадько Н. В. Обучение hard skills и soft skills—в чём разница? [Электронный ресурс]. / Н. В. Жадько.— Режим доступа : <https://hr-portal.ru/article/obuchenie-hard-skills-i-soft-skills-v-chyom-raznica>.

10. Комплексний тренінг «Управління соціальною сферою» : сайт персональних навчальних систем [Електронний ресурс] / Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7720>

11. Мамаева С. Предпринимательство как особый вид деятельности [Электронный ресурс]. / С. Мамаева. – Режим доступа : <http://www.studfiles.ru/preview/3063776>.

12. Портланд Ю. Что такое soft skills и почему они так важны для карьеры? [Электронный ресурс]. / Ю. Портланд. – Режим доступа : <http://dnevnyk-uspeha.com/rabotai-karera/chto-takoe-soft-skills-i-pochemu-oni-tak-vazhnyi-dlya-kareryi.html>.

13. Татаурщикова Д. Soft skills. [Электронный ресурс]. / Д. Татаурщикова. – Режим доступа : <https://4brain.ru/blog/sof-skills>.